Józef Belgrau
Borkowo 2017

Literatura kaszubska
twórcy i najważniejsze dzieła

materiały edukacyjne
II Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Kaszubach
Kaszubski Wiec

Dutki ziemskie – 1402 r., najstarszy zabytek z elementami języka kaszubskiego, zapiski gospodarcze z Brześcia Kujawskiego stworzone przez Kaszubę z północnych stron diecezji kujawskiej (obecne Kaszuby).

Ks. Szymon Krofey (1548 - 1590) - kaszubski pastor z Bytowa, autor ***Duchownych pieśni Dra Marcina Luthera…*** (1584) i ***Małego Katechizmu*** (1586) wydanych w języku polskim z licznymi kaszubizmami, uważanych **za najstarsze druki** języka kaszubskiego.

Michał Mostnik, Pontanus Michał, Brüggeman Michael (1583 – 1654) kaszubski pastor luterański, kapelan książąt pomorskich, zasłużony proboszcz w Smołdzinie, tłumacz na język kaszubski i wydawca książeczki ***Mały Catechizm D. Marcina Luthera****, niemiecko-wandalski albo słowiński, to jest z niemieckiego języka w słowiński, wystawiony…* **(1643).**

Krzysztof Celestyn Mrongowiusz, (1764 -1855) pastor ewangelicki z pochodzenia Mazur, nauczyciel języka polskiego w gdańskim Gimnazjum Akademickim, filozof, tłumacz, leksykograf, orędownik polskości w zaborze pruskim, w swoim ***Słowniku niemiecko-polskim*** **(1823)** przytoczył szereg wyrażeń kaszubskich oraz zwrócił uwagę na podobieństwo języka kaszubskiego z językiem rosyjskim, co spowodowało duże zainteresowanie badaczy rosyjskich językiem kaszubskim.

dr Florian Ceynowa (1817 - 1881) syn rolnika-kowala ze Sławoszyna k. Pucka, lekarz, kaszubski działacz narodowy, badacz folkloru i języka kaszubskiego, **ojciec regionalizmu kaszubskiego**, twórca pisowni kaszubskiej i pierwszych kaszubskich utworów literackich, dowódca powstańców kaszubskich i kociewskich (1846), za to skazany na śmierć w Berlinie (1847), ułaskawiony w wyniku rewolucji marcowej (1848), propagator idei słowiańskiej, autor m.in. prac *Novorocznik Kaszébsko-Słowjański* (1848), *Xążeczka dlo Kaszebov przez Wójkasena* (1850), ***Rozmowa Pòlocha z Kaszëbą*** **(1850),** ***Skôrb Kaszébsko-słovjnskjè mové*** **(1866)** czy *Zarés do Grammatikj Kaŝébsko-Słovjnskjè Mòvé* (1879); na stare lata osiadł w Bukowcu k. Świecia.

Hieronim Derdowski (1852-1902) pochodzący z Wiela poeta kaszubski, nauczyciel, humorysta, publicysta, dziennikarz i wydawca, twórca epopei ***O Panu Czorlińskim co do Pucka po sece jechał*** **(1880)**, autor dzieł ***Kaszube pod Widnem*** *(1883), Jasiek z Knieji* (1884), *Nórcyk Kaszëbsczi* (1897), twórca *Marsza Kaszubskiego* pretendującego do roli hymnu kaszubskiego oraz autor powiedzenia ***Nie ma Kaszub bez Polonii, a bez Kaszub Polski*****,**

redaktor pism polonijnych w Ameryce, zwolennik jednolitego dialektu książkowego zbliżonego maksymalnie do polszczyzny, pochowany w Winonie, USA.

dr Aleksander Majkowski (1876 -1938) rodem z Kościerzyny, lekarz, społecznik leczący biednych, wybitny pisarz kaszubski, dziennikarz, poeta i dramaturg, twórca kaszubskiego języka artystycznego, absolwent Uniwersytetu w Monachium, redaktor naczelny *Gazety Gdańskiej.* **Wydawca *Gryfa* (od 1908), założyciel i przywódca Towarzystwa Młodokaszubów (1912), prezes Zrzeszenia Regionalnego Kaszubów (1929),** autor m.in. utworów *Spiewe i frantówczi* (1905), ***Przewodnik po Kaszubskiej Szwajcarji* (1936), *Historii Kaszubów* (1938),** *Pamiętnik z wojny europejskiej roku 1914* (2000), za jego największe dzieło literackie uważa się powieść ***Żëcé i przigodë Remusa* (1938)** - kaszubską epopeję napisaną w literackiej kaszubszczyźnie, ukończoną i opublikowaną w roku śmierci autora. Pochowany w Kartuzach.

Jan Karnowski (1886 -1939) pochodzi z Czarnowa k. Brus, pseudonim Wôś Budzysz, filomata pomorski, **założyciel Koła Kaszubologów w Seminarium Duchownym w Pelplinie (1908**), **współzałożyciel Ruchu Młodokaszubów (1912),** sędzia, pisarz i historyk nazywany „sumieniem regionalizmu kaszubskiego", autor dzieł ***Nowotné spiéwë* (1910**), *Dr. Florian Ceynowa* (1917), ***Moja droga kaszubska* (1981**), *Jo bëm leno chcôł...* (1986); pochowany na cmentarzu parafialnym w Brusach.

ks. dr Leon Heyke (1885– 1939) pochodzi z Cierzni k. Koleczkowa, duszpasterz, nauczyciel i działacz kaszubski, poeta, dramatopisarz, jako pierwszy wprowadził do literatury kaszubskiej wiersze liryczne, **działacz ruchu Młodokaszubów** (1912), współzałożyciel Zrzeszenia Regionalnego Kaszubów (1929), autor m.in. poematu epickiego ***Dobrogost i Miłosława* (1999)**, anegdot kaszubskich *Bardzenskji vergle* (1922-1923), utworów *Podania kaszubskie* (1931), ***Kaszëbsczé spiewë* (1927);** zamordowany przez Niemców w Lesie Szpęgawskim k. Starogardu, jest patronem szkoły podstawowej nr 2 w Kościerzynie.

Franciszek Sędzicki (1882 –1957) pochodzi z Rotembarku k Kościerzyny, pseudonim Lubicz, znany działacz i pisarz kaszubski, publicysta oraz dziennikarz, zbieracz folkloru kaszubskiego, współpracownik Aleksandra Majkowskiego, autor m.in. zbiorów: *Jestem Kaszubą* (1956), ***Baśnie Kaszubskie* (**wyd. **1979),** *Dumki z kaszubskich pól* (1911), *W walce o polskość Pomorza* (1925), *Szumiało nom polsci morze* (1939), twórca sztuk scenicznych *Widmo* (1923), *Kaszubsko wieczornica* (1948), autor powieści ***Gôdka o Januszu Skwierku, sławniejszym grajku kaszubscim* (1923)** i *Jaromar... powieść opisana wierszem* (1928).

Jan Patock (1986 -1940) rodem ze Strzelna k. Pucka, pseudonim Wuja Wrek, nauczyciel, etnograf i pisarz kaszubski, publicysta m.in. *Gryfa* (1910-1934), autor opowiadań ***Figle gniéżdżewsczich gbùrów* (1920)** i pieśni północno-kaszubskich ***Kopa szętopórk* (1936**), przez lata nauczyciel i inspektor szkolny w Grudziądzu, gdzie na początku wojny zmarł.

ks. prof. Bernard Sychta (1907 -1982) z Puzdrowa, wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie, najwybitniejszy leksykograf kaszubski (specjalista od słowników), poeta, dramatopisarz, etnograf, autor monumentalnego dzieła ***Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej*** t. I-VII, (1967-76) nakład 800 egzemplarzy, autor sztuk teatralnych ***Hanka sę żeni. Wesele kaszubskie w pięciu aktach z muzyką i śpiewem*** (1937), czy *Gwiôzdka ze Gduńska. Dramat w czterech obrazach* (1939). Pochowany w Pelplinie.

Aleksander Labuda (1902 – 1981) z Mirachowa, pseudonim Guczów Mack, nauczyciel, dziennikarz, poeta, wybitny felietonista, działacz społeczny, **współtwórca Zrzeszenia Regionalnego Kaszubów w Kartuzach (1928), współwydawca pisma *Zrzesz Kaszëbskô***, w 1956 r. zaangażowany bardzo w tworzenie Zrzeszenia Kaszubskiego, oskarżony przez kaszubskich działaczy komunistycznych o szowinizm, separatyzm, nacjonalizm i antysemityzm odtrącony od organizacji; autor m.in. *Słownika polsko-kaszubskiego* i *Słowôrza kaszëbskò-pòlscziégò* (1986), ***Kąsk do smjéchu*** (1933), *Zasady pisowni kaszubskiej ze słowniczkiem ortograficznym* (1939), *Zupa z krëszków* (1971) czy ***Guczów Mack gôdô*** (1992), *Kaszëbsczim jesmë lëdã* (1996), ostatnie lata spędził w Tłuczewie, pochowany na cmentarzu parafialnym w Strzepczu.

Jan Rompski (1913– 1969) z Kartuz, pisarz, etnograf, dziennikarz i publicysta kaszubski, **działacz Zrzeszenia Regionalnego Kaszubów** (1929), jeden z głównych ideologów Zrzeszyńców, redaktor *Zrzeszë Kaszëbsczi* (1945-1947), współzałożyciel Zrzeszenia Kaszubskiego (1956), autor zbiorów ***Pomión zwonów*** (1970), *Wiérztë* (1980) i sztuki ***Jô chcę na swiat*** (1948).

Jan Trepczyk (1907 -1989) ze Stryszej Budy k. Mirachowa, nauczyciel, wybitny kaszubski poeta, pieśniarz, kompozytor i ideolog kaszubski, kierownik szkoły podstawowej w Miszewie (1927-1934), **współzałożyciel Zrzeszenia Regionalnego Kaszubów** w Kartuzach (1929), działacz kręgu Zrzeszeńców, **współzałożyciel Zrzeszenia Kaszubskiego** (1956), współorganizator Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie, autor m.in. dwutomowego ***Słownika polsko-kaszubskiego*** (1994), autor tomików wierszy *Moja Stegna* (1970), *Òdecknienié* (1977) i dla dzieci *Ukłôdk dlô dzôtk* (1975), autor pieśni *Kaszëbskô Królewô*, jego pieśń ***Zemia rodnô*** pretenduje do roli hymnu kaszubskiego, jego utwory muzyczne zostały opublikowane zbiorach ***Lecë choranko*** (1980); pochowany w Wejherowie na Cmentarzu Śmiechowskim.

Stefan Bieszk (1895 -1964) urodzony we Fryburgu, w niemieckim Schwarzwaldzie, nauczyciel, folklorysta, pisarz i poeta, zwany Chełmińskim Sokratesem, teoretyk ruchu kaszubskiego, **współzałożyciel Zrzeszenia Kaszubskiego** w (1956), Autor m.in. szołobułek ***Pokornô róża, Kowòl czarownik*** i ***Polno mësz*** (szołobułka - sceniczna sztuka oparte na zabawnych anegdotach).

ks. Franciszek Grucza (1911 – 1993) pochodzi z Pomieczyńskiej Huty, duszpasterz Kaszubów, działacz kaszubski z kręgu Zrzeszyńców, więzień Stutthofu, uczestnik Marszu Śmierci, długoletni i zasłużony proboszcz parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Sopocie (1946-1983), **celebrans pierwszej mszy świętej z liturgią słowa w języku kaszubskim w Wygodzie Łączyńskiej (1984), tłumacz Pisma Świętego na język kaszubski (*Kaszëbskô Biblëjô. Nowi Testament. IV Ewanjelje* 1992),** propagator kultu Matki Boskiej Sianowskiej Królowej Kaszub, pochowany na cmentarzu katolickim w Sopocie.

Alojzy Bogumił Budzisz (1874 -1934) ze Świecina k. Pucka, ps. K. Bogumił, nauczyciel, pisarz kaszubski, autor humoresek, anegdot, opowiadań i opisów kaszubskiej ziemi, publikował na łamach *Przyjaciela Ludu Kaszubskiego*, *Gryfa Kaszubskiego* i *Gryfa,* autor zbioru opowiadań ***Zemja kaszëbskô*** (1982), pochowany w Pucku.

Leon Roppel (1912– 1978) z Wejherowa, pseudonim Piętów Tóna, nauczyciel, pisarz, historyk literatury kaszubskiej, redaktor zbiorów folkloru i antologii poezji kaszubskiej, np. ***Ma jesma od morza. Poezja i proza kaszubska o morzu*** (1963), autor dramatów *We żniwa* (1960), *Żeglarz „Złocistego Słońca"*(1949) oraz *Odejście Jana z Kolna* (1949), zbioru zagadek ***Orzechë do ucechë albo pół tësunca kaszubskich zagôdk*** (1956) czy też ***Pieśni z Kaszub*** (1958), pochowany na cmentarzu przykościelnym w Gdyni-Orłowie.

Jan Piepka (1926 - 2001) z Łebna, ps. Jan Staszków, nauczyciel, gawędziarz, pisarz kaszubski, autor m.in. utworów: ***Naszé stronë - wybór wierszy i opowiadań kaszubskich*** (1955), *Stojedna chwilka* (1961), ***Szumiące wrzosy*** (1972), *Dzierzby w głogach* – komedia (1968) i *Cisza* (1970), pochowany w Łebnie, gdzie też znajduje się jego Izba Pamięci.

Józef Ceynowa (1905– 1991) z Połczyna k. Pucka, nauczyciel, działacz, pisarz i poeta kaszubski, publicysta *Klëki*, autor książek *Skarb i moc: bajki puckie* (1975), *Z Tatczëznë* (1981), *Urënamle: powiôstczi z komudnëch lat* (1982), ***Dobro zwycięża: legendy z Kaszub i Pomorza*** (1985), pochowany na cmentarzu parafialnym w Czersku.

Paweł Szefka (1910 – 1991) ze Strzebielina, pseudonim Artur Kosicki, autor sztuk scenicznych, nauczyciel, współwydawca ***Kaszubskich pieśni i tańców ludowych*** (1936), dla scen amatorskich opracował widowiska obrzędowe ***Wesele na Kaszubach*** (1938), *Dożynki kaszubskie* (1937), *Kosiôrze* (1938), *Gwiżdże* (1957), *Sobótka* (1958), *Dëgusë* (1961) **współzałożyciel Zrzeszenia Kaszubskiego (1956).**

Tadeusz Bolduan (1930 – 2005) z Kościerzyny, dziennikarz polski, działacz kaszubski, współtwórca i aktywny działacz Zrzeszenia Kaszubskiego, później Zrzeszenia Kaszubsko Pomorskiego. W latach 1957–1961 redaktor naczelny dwutygodnika „Kaszëbë", na przełomie lat 80. i 90. redaktor naczelny miesięcznika *Pomerania*, autor ***Nowego Bedekera Kaszubskiego*** (1997).

Anna Łajming (1904 -2003) z domu Żmuda-Trzebiatowska z Przymuszewa k. Dziemian, polskojęzyczna pisarka kaszubska, autorka wspomnień, powieści i sztuk teatralnych poświęconych południowym Kaszubom sprzed I i II wojny światowej, autorka zbiorów *Od dziś do jutra* (1976) i ***Czterolistna koniczyna*** (1985), największym dziełem jest trzytomowa autobiografia: ***Dzieciństwo*** (1978), ***Młodość*** (1980) i ***Mój dom*** (1986); zasłużona dla literatury kaszubskiej i polskiej, pochowana w Słupsku.

Augustyn Necel (1902 -1976) z Chłapowa, rybak, kaszubski pisarz marynistyczny i historyczny, nazywany kaszubskim Sienkiewiczem, związany z Półwyspem Helskim, autor m.in. książek ***Kutry o czerwonych żaglach*** (1955), ***Saga szwedzkiej checzy*** (1957), szkicu historycznego *Z przeszłości Ziemi Puckiej* (1960), *Haftowana bandera* (1972), *Rewianie* (1974), ***Demony purtki i stolemy. Baśnie kaszubskie*** (1975) czy gawęd *W niewoli białych purtków* (1977); jako pierwszy Kaszub uhonorowany został papieską Komandorię I Klasy Orderu św. Grzegorza Wielkiego nadaną przez papieża Pawła VI (1971), pochowany na cmentarzu parafialnym we Władysławowie.

Lech Bądkowski (1920 -1984) z Torunia, ps. Koźlikowski Jordan, literat, dziennikarz, publicysta, propagator kaszubszczyzny, **współzałożyciel Zrzeszenia Kaszubskiego (1956)** i główny ideolog tej organizacji, **pierwszy prezes Klubu Studenckiego *Pomorania* (1962),** autor książek ***Słowińcy*** (1956), *Połów nadziei* (1959), *Pieśń o miłosnym wieńcu* (1961), *Legenda o pustelniku* (1974), ***Odwrócona kotwica*** (1976), *Młody książę* (1980), *Chmury* (1984), tłumacz na polski *Życia i przygód Remusa* A. Majkowskiego (1964), pochowany na Cmentarzu Srebrzysko w Gdańsku.

Franciszek Fenikowski (1922-1982) polski prozaik i poeta, miłośnik Wybrzeża i Kaszub, autor m.in. powieści: ***Długie morze*** (1956), *Kaper z Morskiego Psa* (1959), *Smok króla Augusta* (1961), *Czerwona ręka* (1974), baśni ***Gdańska szkatułka*** (1960) i *Złoty strąd* (1964), ***O słupskich kraśniętach i rowokolskiej księżniczce*** (1990), autor biografii o Florianie Ceynowie *Zapadły zamek* (1958).

prof. Edward Breza (1932 -) z Kalisza k. Kościerzyny, największy onomasta (znawca nazw) Kaszub i Pomorza, wykładowca Uniwersytetu Gdańskiego, autor ponad 2 tys. pozycji książkowych i artykułów m.in. *Toponimii powiatu kościerskiego* (1974), ***Nazwisk Pomorzan*** (2001), współautor ***Gramatyki kaszubskiej*** (1981), członek-założyciel Instytutu Kaszubskiego.

dr Jan Drzeżdżon (1937– 1992) z Domatowa, prozaik i poeta kaszubski, wykładowca Uniwersytetu Gdańskiego, autor m.in. utworów *Sklaniané pôcorë* (1974), *Leśna Dąbrowa* (1977), *Dzwónnik* (1979), monumentalnej trylogii ***Karamoro*** (1983) powieści ***Twarz Smętka*** (1991), pochowany w Mechowie.

Stefan Fikus (1920 - 2010) pochodzi z Luzina, ps. Stach z Lãbórga, kolejarz, publicysta, poeta pisarz kaszubski, autor przypowieści *Gôdka o rëbôkach* (1961), sztuki teatralnej *Kaszëbskô* ***Gwiôzdka z Lęborka*** (1981), powieści *Pojmańczice* (1982), tomiku wierszy *Moje miasto* (1985) monografii ***Historia wsi Luzina i okolic w latach 1871 – 1985*** (1992), zbioru opowiadań *Jak to przódë biwało* (1999) sztuki teatralnej *A śmierć nie przëchôdô* (2000).

Izabella Trojanowska (1929 -1995) z Gdyni, dziennikarka, pisarka, działaczka kaszubska, prezes Zarządu Głównego ZK-P, **twórca i redaktor Magazynu Kaszubskiego Rodnô Zemia w Telewizji Gdańsk,** współautorka ***Bedekera Kaszubskiego*** (1962), który pozostaje nadal podstawowym źródłem wiedzy o Kaszubach, autorka książek: ***Pojezierze kaszubskie*** (1964) *Kościerzyna i ziemia kościerska* (1972), *Order róży wiatrów* (1974) i *Szwajcaria kaszubska* (1987); pochowana na Cmentarzu Srebrzysko w Gdańsku.

Róża Ostrowska (1926 – 1975) z Wilna, pisarka, aktorka, scenarzystka teatralna, współautorka ***Bedekera Kaszubskiego*** (1974), autorka powieści *Wyspa* (1961) i *Mój czas osobny* (1977).

Stanisław Pestka (1929 - 2015) z Rolbiku k. Brus, ps. Jan Zbrzyca, nauczyciel, dziennikarz, pisarz i poeta, redaktor naczelny *Pomeranii*, **prezes ZKP**, autor książki *Emisariusz niepodległości. O Józefie Wybickim* (1972) oraz tomików poezji ***Południca*** (1976) i ***Wizre e duche*** (1986), członek-założyciel Instytutu Kaszubskiego.

prof. Józef Borzyszkowski (1946 -) z Karsina, historyk, wykładowca Uniwersytetu Gdańskiego, prezes ZKP, **założyciel i prezes Instytutu Kaszubskiego**, autor m.in. prac ***Istota***

ruchu kaszubskiego i jego przemiany od połowy XIX wieku po współczesność (1982), *Wielewskie Góry. Dzieje Wiela i jego kalwarii* (1986), *Aleksander Majkowski (1876–1938). Biografia historyczna* (2000), *Z dziejów Kościoła katolickiego na Kaszubach i Pomorzu w XIX i XX wieku* (2000).

prof. Jerzy Samp (1951 - 2015) z Gdańska, historyk, pisarz, wykładowca Uniwersytetu Gdańskiego, specjalista historii literatury Pomorza XIX i XX w., popularyzator problematyki kaszubsko-pomorskiej, członek-założyciel Instytutu Kaszubskiego, autor m.in. ksiażek: *Cyrografy* (1977), ***Smętek. Studium kreacji literackich*** (1984), ***Zaklęta stegna. Bajki kaszubskie*** (1985), *Legendy gdańskie. Baśnie, podania i przypowieści* (1992), ***Bedeker gdański*** (1994), ***Przygoda Królewianki i inne bajki z Kaszub*** (1994), *Mitopeje pobrzeża Bałtyku* (2009) czy trzyczęściowego *Glosariusza gdańskiego*.

ks. prof. Jan Perszon (1958 -) pochodzi z Luzina, kaszubskojęzyczny kapłan, zwany Królem Kaszubów, wykładowca teologii na KUL i na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, promotor kaszubszczyzny w liturgii, etnograf Kaszub, autor m.in. prac: ***Kaszubskie zaduszki* (1990),** ***Godné zwëki*** (1991), *Sobótka w Jastarni* (1993), ***Jastrë na Helu*** (1994), ***Na brzegu życia i śmierci* (1999), Kaszubi Tożsamość Rodzina (2015),** oraz licznych naukowych i popularnonaukowych artykułów, członek Instytutu Kaszubskiego.

Felicja Baska-Borzyszkowska z Lipusza, pedagog, liderka społeczności kaszubskiej, promotorka odrodzenia i nobilitacji kaszubszczyzny, autorka książki *Usodzczi na wdór* (2013) i współautorka podręczników ***Jô w kaszëbsczi, kaszëbskô w swiece*** *cz. 1 i 2* (2012, 2014).

Stanisław Janke (1956 -) z Kościerzyny, kaszubski poeta, pisarz, tłumacz, publicysta, dziennikarz, autor powieści ***Łiskawicë*** (1988) i ***Psë*** (1991), tomików wierszy *Ju nie jem motylnikiem* (1983), *Żużónka jak mrzónka* (1984), *Kol kuńca wieku* (1990), *Do biôłégo rena* (1994), *Krôjczi pôjczi* (1997), *Piesniodzejanié* (2003), *Po mie swiata nie mdze* (2007), *Droga do Korony* (2008); tłumacz na kaszubski *Sonetów krymskich* (1998) a zwłaszcza ***Pana Tadeusza*** (2010) Adama Mickiewicza.

dr Eugeniusz Pryczkowski (1969 -) ze Stążek k. Będargowa, działacz, poeta i pisarz kaszubski, współzałożyciel pisma *Tatczëzna*, przez wiele lat **redaktor** magazynu TVP Gdańsk ***Rodnô Zemia*,** autor m.in. książek: *Królowa Kaszub* (2002), *Siła Żukowa* (2009), *Norbertańska Siła Kaszub* (2011), *Leksykonu Ziemi Żukowskiej* (2012), ***Swiónowskô nasza Matinkò. Dzieje parafii i sanktuarium oraz cuda Królowej Kaszub*** (2016) ***Król Kaszubów Karol Krefft*** (2016), od 2010 r. wiceprzewodniczący rady powiatu kartuskiego.

Elżbieta Pryczkowska (1973 -) z Wygody, nauczycielka, redaktorka magazynu kaszubskiego *Rodnô Ziemia* w TVP Gdańsk, publicystka, autorka konspektów do nauki j. kaszubskiego, współautorka książki *Mësla dzecka* (2001), ***W krôjnie Grifa*** (2012), ***W jantarowi krôjnie*** (2015), kierowniczka zespołu folklorystycznego *Mùlczi*.

Ida Czaja (1968 -) nauczycielka i poetka kaszubska z Kamienicy Szlacheckiej, działaczka kaszubska, debiutowała w kaszubskim piśmie *Tatczëzna*, autorka m.in. tomiku wierszy ***Mòjim mùlkã je kam...***(1994), *Przechlastłô idila* (1999), ***Kropla krëwi. Dërgnienié*** (2007) i *Czôrny kléd* (2012).

Artur Jabłoński (1970 -) z Pucka, dziennikarz, poeta i prozaik, starosta pucki, prezes ZKP, **twórca *Radia Kaszëbë***, **prezes Stowarzyszenia *Kaszëbskô Jednota*,** autor przewodników *Na Nordzie* (1996) oraz *Wędrówki po Kaszubach. Od Gdyni po Hel* (2000), autor książek ***Kaszubi. Wspólnota narodowa*** (2012) i ***Namerkôny*** (2013).

Tomasz Fopke (1973 -) z Chwaszczyna, samorządowiec, muzyk, dyrygent, kompozytor, pisarz i poeta kaszubski, prezes Rady Chórów Kaszubskich, współtwórca Kaszubskiego Duo Artystycznego *We Dwa Konie*, autor kilku zbiorów literackich, twórca Pierwszej ***Kaszubskiej Pasji*** (2002), autor m. in. książek ***Szpòrtë swójsczé ë kùpczé òd Tómka Fópczi*** (2008), *Kaszëbsczi cëdowny swiat* (2011), oraz zbiór 500 kawałów kaszubskich ***Z drodżi*** (2012).

Hanna Makurat (1982 -) poetka i tłumacz na j. kaszubski, prezes Klubu Studenckiego Pomorania (2006), autor w j. kaszubskim pierwszej pracy doktorskiej *Jin terferencjowé prze jinaczi ù bilingwalnëch lëdzy w kaszëbsczi spocznie* (2011), autorka tomiku wierszy ***Chléw*** (2010) i ***Testameńtë imaginacji*** (2011), tłumaczka *Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym* na j. kaszubski.